

I.

A JÓN KÖZTÁRSASÁG LÉTREHOZÁSA

A bécsi, a londoni, a berlini és a szentpétervári udvar
1815. november 5-én, Párizsban kötött szerződése
a Hét Jón-Sziget sorsának meghatározásáról

A szent és oszthatatlan Szentháromság nevében, Őfelsége Ausztria Császára, Magyarország és Csehország Királya, Őfelsége Minden Oroszok Cárja, Őfelsége Nagy-Britannia és Írország Egyesült Királyságának Királya és Őfelsége Poroszország Királya, akiknek heves kívánságuk, hogy a Bécsi Kongresszus idején elhalasztott tárgyalásaikat befejezzék, azért, hogy meghatározzák a Hét Jón-Sziget sorsát, és biztosítsák a szigetek lakóinak függetlenségét, szabadságát és boldogságát, hogy őket és alkotmányukat az európai nagyhatalmak egyikének közvetlen fennhatósága alá helyezték, erre a tárgyra vonatkozóan, az 1814. május 30-án kötött párizsi béke határozatai és az abból az időből származó brit nyilatkozatok alapján, amikor az angol hadsereg megszállta Cerigót, Zantét, Kefallóniát, Santa Maurát, Ithakát és Paxit, végleges szabályozásként egy speciális szerződést alkottak, amit a Kongresszus során Bécsben 1815. június 9-én aláírt általános Szerződéshez fognak csatolni; és hogy lezárják és aláírják az említett szerződést, a szerződő Nagyhatalmak kijelölték teljhatalmú Megbízottaikat, nevezetesen:

Őfelsége Ausztria Császára, Magyarország és Csehország Királya Klemens, Wenceslas, Lothar von Metternich²-Winneburg, Ochenhausen, stb., stb. Herceg urat, és Philipp von Wessenberg³, stb., stb. Báró urat, És Őfelsége Nagy-Britannia és Írország Egyesült Királyságának Királya, az igen tisztelt Robert Stewart Castlereagh herceget⁴, az igen nemes Térdszalagrend lovagját, stb., stb., és az igen kiváló és igen nemes Arthur Wellington herceget, márkít, grófot, stb., stb.⁵

Akik írásbeli meghatalmazásaik kicserélése után, kellő és megfelelő formát találtak a következő cikkelyekben való megállapodáshoz:

I. Cikk. – Korfu, Kefallónia, Zante, Santa Maura, Ithaka, Cerigó és Paxi szigetei, függőségeikkel együtt, ahogy azt az 1800. május 21-én Minden Oroszok Cárja és a Török Porta közötti szerződésben meghatá-

² Metternich-Winneburg, Klemens Lothar von (1773–1859) osztrák államférfi, 1806-tól Ausztria párizsi követe, 1809-től külügyminiszter, s rövidesen az osztrák politika egészének meghatározó egyénisége. 1813 nyarán csatlakozott a Napóleon ellenes porosz-orosz szövetséghez. Az 1814–15-ös bécsi kongresszus egyik főszereplőjeként vett részt annak a rendszernek a megteremtésében, amely a „régit”, azaz az 1789-es francia forradalom előtti status quo szellemében rekonstruálta az európai monarchák hatalmát. Politikai karrierjének a Habsburg birodalmat alapjaiban megrázó 48-as forradalmak vetettek véget. Bécsből elmenekülve először Nagy-Britanniában, majd Belgiumban élt. 1851-ben tért vissza Ausztriába, ahol 1859-ben bekövetkezett haláláig Fernc József egyik tanácsadójaként tevékenykedett.

³ Wessenberg-Ampringen, Johann Philipp báró (1773–1858) berlini, majd müncheni követ, mivel azonban ellenezte Metternich politikáját, a bécsi kongresszus után visszavonult. 1848 után tért vissza; miniszterelnök és külügyminiszter lett.

⁴ Castlereagh, Henry Robert Stewart (1769–1822) Írország minisztereként létrehozta a Nagy-Britannia és Írország közötti uniót, aztán az angol alsóház tagja lett. India államtitkára, a napóleoni háborúk idején a hadügyminiszter, a bécsi kongresszuson pedig mint külügyminiszter volt jelen.

⁵ Wellesley, Arthur, később Wellington hercege (1769–1852) Hollandiában, Kelet-Indiában, majd Portugáliában harcolt a franciák és szövetségeseik ellen, a waterloo-i csatában Blücher mellett a koalíciós seregek fővezére, a szövetségeseik párizsi bevonulásakor seregeik főparancsnoka volt. A bécsi kongresszuson Anglia képviselőjében volt jelen. 1828-tól 1830-ig tory-párti miniszterelnök, utána még két alkalommal volt külügyminiszter.

rozták, a Jón Szigetek Egyesült Államai néven, szabad és független államot fognak alkotni.

II. Cikk. – Ezt az Államot Őfelsége Nagy-Britannia és Írország Egyesült Királysága Királyának, örököseinek és utódainak közvetlen és kizárólagos védelme alá helyezik. Ennek következtében a többi szerződő fél minden jogáról vagy külön követeléséről, amit ebben a tekintetben formálhatott, lemond, és határozottan kezeskedik a jelen szerződés rendelkezéseinek betartásáról.

III. Cikk. – A Jón Szigetek Egyesült Államai, a védnök hatalom hozzájárulásával, szabályozni fogja belső felépítését, és hogy a felépítés minden része szilárd legyen és a szükséges működőképességet biztosítsák számára, Őfelsége a Brit Uralkodó különleges figyelmet szentel az ügyintézésnek és az általános jogalkotásnak. Ennek érdekében kinevez Őfelsége egy Legfelső Királyi Biztos Lordot, kit felruház a mindezek megvalósításához szükséges hatalommal.

IV. Cikk. – Annak érdekében, hogy az előző cikkelyekben hangsúlyozott kikötések haladéktalanul megvalósuljanak, és a Jón Egyesült Államok politikai újjáalakítása a jelenlegi jogviszonyok alapján megtörténjen, a védnök hatalom által kinevezett Legfelső Királyi Biztos Lord meghatározza egy majdani törvényhozó gyűlés összehívásának formáit, irányítani fogja az Államok alkotmánylevelének megfogalmazására irányuló munkát, és természetesen felkéri Őfelségét a születendő alkotmány jóváhagyására. Addig az időpontig, amíg ez az alkotmánylevelé elkészül, illetve elnyeri a szükséges jóváhagyást, a szigeteken a jelenlegi alkotmány marad érvényben, és erre vonatkozóan csak Őfelsége tudtával lehet változtatásokat eszközölni.

V. Cikk. – A Jón Egyesült Államok lakossága számára, a magas védnökség által biztosított kedvezmények korlátozás nélküli gyakorlása érdekében, és a védnökséggel szorosan összefüggő jogok gyakorlását biztosítandó, Őfelsége meg fogja szállni az Államok erődjait és helységeit, és helyőrségeket fog fenntartani bennük. A Jón Egyesült Államok katonai ereje Őfelsége csapatai parancsnokának hatáskörébe utaltatik.

VI. Cikk. – Őfelsége beleegyezik, hogy a Jón Egyesült Államok kormányával – az Állam jövedelmeinek figyelembevétele alapján –

kössenek külön egyezményt a jelenleg fennálló erődökhöz tartozó dolgok arányos fenntartására vonatkozóan; azaz rendezzék a brit helyőrségek fizetését, fenntartását, és a béke idején katonai szolgálatot teljesítők létszámának kérdéskörét. Továbbá ugyanezen egyezmény rögzíti majd a brit haderő és a jón kormány között szükségszerűen kialakuló kapcsolatokat.

VII. Cikk. – A Jón Szigetek Egyesült Államainak kereskedelmi lobogóját a szerződő hatalmak szabad és független állam zászlajaként fogják elismerni. Színe és címere az 1807 előtti lesz. Őfelsége helyénvalónak tartja a szóban forgó államok fölötti védnökség jogán a jelképek elfogadását, és hogy újabb hangsúlyt adjon támogatásának, az Állam minden kikötőjének vámolása, tiszteletbeli és katonai szabályzása a brit jogszolgáltatás alapján fog történni.

A Jón Egyesült Államok és Őfelsége Írország és Anglia Királyának Államai közötti kereskedelem ugyanazokkal az előnyökkel és könnyítésekkel fog bírni, mint amelyekkel a Nagy-Britannia és az említett Jón Egyesült Államok közötti kereskedelem rendelkezik.

A Jón Szigetek Egyesült Államaiba csak olyan kereskedelmi biztosokat, vagy kizárólag a kereskedelmi kapcsolatok intézésével megbízott konzulokat fognak küldeni, akikre a többi hasonlóképpen független államokban elfogadott szabályozások vonatkoznak.

VIII. Cikk. – Minden Nagyhatalmat fel fognak kérni a jelen szerződéshez való csatlakozásra, amelyik aláírta az 1814. május 30-i párizsi, illetve a Bécsi Kongresszus 1815. június 9-i határozatát, különös tekintettel Őfelségére, a Szicíliai Kettős Királyság és a Török Porta Uralkodójára.

IX. Cikk. – Ezt a szerződést jóvá fogják hagyni, és a jóváhagyások dokumentumait két hónap leforgása alatt ki fogják cserélni, vagy ha ez lehetséges, akkor még hamarébb.

A hitelesítés céljából az érdekelt Nagyhatalmak aláírták, és saját címeres pecsétjükkel lezárták a szerződést.

Kelt Párizsban, 1815. november 5-én.

*Mettemich. Wessenberg.
Castlereagh. Wellington.*